

Список використаних джерел

1. Заменгоф З.М. Змінення і розірвання трудових договорів. Х.: Юрид. літ., 1966. 210 с.
2. Калаур І. Р. Договірні зобов'язання про передання майна у користування в цивільному праві України: дис. докт. юрид. наук: 12.00.03 Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підпр. ім. Ф. Г. Бурчака. 2015. 466 с.
3. Шевченко В. В. Свобода розірвання договору оренди землі. Право і громадянське суспільство. №1. 2015. С. 199-204.
4. Процьків Н. М. Правове регулювання розірвання цивільно – правових договорів за цивільним законодавством України: автореферат дис. на здобуття наук ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 "Цивільне право і цивільний процес; сімейне право" К. Інститут держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України, 2003. 17 с.
5. Про оренду землі: Закон України від 17.12.2020 р. № 1116-IX – VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text> (дата звернення: 21.04.2021).
6. Висіцька І. Договори оренди землі: припинення VS розірвання. Довідник економіста. Жовтень 2019. № 10
7. Про оренду землі: Закон України від 4.11.2020 р. № 963-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#n225> (дата звернення: 21.04.2021).
8. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар: пояснення, тлумачення, рек. з використ. позицій вищ. суд. інстанцій, М-ва юстиції, науковців, фахівців. Т. 7 : Загальні положення про зобов'язання та договір, за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Серія «Коментарі та аналітика» 2012. Х. с. 716

Чорна К.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент
кафедри конституційного, адміністративного та
фінансового права ЗУНУ
Ментух Н.Ф.*

УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ Й ОХОРОНИ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Охорона довкілля є однією з найважливіших проблем в Україні. Нажаль, розвиток новітніх технологій та науковий прогрес, які простежуються останніми десятиліттями по всьому світу не суттєво впливають на покращення екологічної ситуації в нашій державі.

Підтримка безпечного навколишнього середовища було, є і буде одним з найважливіших обов'язків держави, адже це, в першу чергу, здоров'я громадян, їх добробут та безпека.

І від ефективності роботи органів публічної влади у більшій мірі залежить виконання цього завдання. Саме вони можуть забезпечити реалізацію природоохоронного законодавства, здійснювати контроль за дотриманням правил екологічної безпеки, проектів та програм з охорони довкілля та землеустрою, раціонального використання природних ресурсів, адже мають право законного впливу на безпосередню поведінку фізичних та юридичних осіб.

Так, Згідно зі ст. 5 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» державній охороні і регулюванню використання на території України підлягають природні ресурси, як залучені в господарський обіг, так і невикористовувані в економіці в даний період. Це і надра, і земля, тваринний і рослинний світ, ліс, повітря [1]. Іншими словами, всі ті природні компоненти та сили природи, що використовуються або можуть використовуватися в якості засобів виробництва та предметів споживання людством [2].

Саме держава в особі своїх органів спроможна грамотно організувати роботу по захисту природних ресурсів. При цьому варто розуміти, що державне управління – це планомірний вплив держави на різні суспільні процеси, наприклад, певну поведінку людини, види її діяльності та правову свідомість суспільства в цілому. Цей вплив має управлінський характер і реалізовується через посадових осіб конкретної системи державних органів [3, с. 115].

Нажаль, зараз існує чимало проблем реалізації цього завдання. Через те, що протягом довгого часу була відсутня національна стратегія сталого розвитку, дієві інструменти екологічного контролю та реальний вплив громадянського суспільства на прийняття рішень щодо екологічної ситуації захист природних ресурсів не реалізовувався належним чином, а екологічна ситуація лише погіршилася. Не останню роль у цьому відіграла й недосконалість національного законодавства, норми якого до того ще й не до кінця виконуються [4, с. 2].

Навіть створені в державі органи управління з питань, що стосуються охорони довкілля та землеустрою і сформовані засади екологічного регулювання суттєво не змінили ситуацію. Хоча в цій сфері вдалося набути певного досвіду та знань, цілісної та справді ефективної системи охорони природних ресурсів Україна ще не має [4, с. 3].

Про це говорять нечітко розпорошене розділення повноважень між державними органами щодо проблем екологічної безпеки, їх часта реорганізація, низький рівень реалізації державної політики з питань охорони природних ресурсів. Немалу роль відіграє і байдужість громадян, які замість того, щоб сприяти державній політиці з питань екологічної безпеки і раціонально використовувати природні ресурси лише загострюють ситуацію [4, с. 3].

Проте наша держава не стоїть на місці і все-таки робить певні кроки на зустріч ефективній політиці з питань охорони природних ресурсів. Система забезпечення охорони і використання природних ресурсів містить багато елементів, але найважливішим з них можна вважати саме формування належного механізму публічного управління дано. Сферою, а також правові засади його діяльності. Цей механізм регулює чи не увесь процес використання й охорони природних ресурсів, починаючи від надання права на користування ними і закінчуючи притягненням винних у його порушенні до юридичної відповідальності і безпосереднім припиненням цього права [5, с. 300].

Таким чином, до найважливіших завдань механізму управління екологічною складовою можна віднести такі:

- стимулювання до зменшення шкідливого впливу на довкілля;
- стимулювання раціонального використання та збереження компонентів довкілля, зменшення показників ресурсомісткості;
- створення за рахунок коштів, отриманих від екологічних зборів та платежів, джерел фінансування природоохоронних заходів, незалежних від державного та місцевого бюджетів [6, с. 207].

Якщо аналізувати систему суб'єктів управління у сфері охорони природного середовища, то варто зазначити, що всі вони відрізняються один від одного масштабами та напрямками діяльності, компетенцією та завданнями. Так, можна виділити таку класифікацію:

- за територією діяльності: загальнодержавні та місцеві;
- за характером повноважень: загальної компетенції та спеціальної компетенції;
- органи виключної компетенції;
- громадськість [3, с. 116].

При цьому загальнодержавні органи, такі як Президент, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки та оборони України формують та реалізують державну екологічну політику, розробляють загальнодержавні екологічні програми, приймають відповідні нормативно-правові акти.

Місцеві ж суб'єкти забезпечують реалізацію національної екологічної політики з питань охорони навколишнього середовища з врахуванням екологічних особливостей певних регіонів. Вони приймають рішення про розвиток продуктивних сил, розміщення та будівництво різноманітних підприємств та інших об'єктів, надання дозволів на спеціальне природокористування, затверджують для підприємств, установ і організацій ліміти використання природних ресурсів, здійснюють загальне управління та регулювання. Цим займаються безпосередньо державні адміністрації та органи місцевого самоврядування [1].

Виключні повноваження у даній сфері мають деякі міністерства, такі як Міністерство охорони здоров'я України, Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державна

інспекція ядерного регулювання України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій тощо [3, с. 117].

Не останню роль з цих питань відіграє громадськість. Її участь в даному управлінні здійснюється через громадські організації та об'єднання, що виконують екологічні функції. Вони беруть участь у розробці планів, програм, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, утворюють фонди охорони природи, вносять пропозиції з питань охорони природних ресурсів до відповідних органів тощо [1].

Таким чином, як зазначають окремі дослідники, що державне управління в екологічній сфері – це досить складний процес. Воно передбачає комплексну взаємодію багатьох структур, які лише у своїй тісній взаємодії в змозі забезпечити вирішення викликів і проблем, що стосуються використання й охорони природних ресурсів, безпеки навколишнього середовища в цілому [7, с. 185].

Отже, можна зробити висновок, що на даний момент в Україні є спеціальна нормативна база та механізми, які надають повноваження займатися даними питаннями загальнодержавним органам (Президент, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки та оборони), місцеві органи (державні адміністрації та органи місцевого самоврядування), органам виключних повноважень та громадськості. Вони спрямовують свої сили на деяке виконання завдань екологічної безпеки. Проте, говорити, що Україна спроможна ефективно здійснювати політику охорони природних ресурсів поки що рано. Між органами немає чіткого розподілу компетенції, вони часто реорганізуються, немає реального впливу громадян на прийняття рішень. Зрозуміло, що проблема в даній сфері існує і потребує якнайшвидшого вирішення шляхом певної оптимізації та адаптації.

Список використаних джерел

1. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991. № 1264-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991, № 41, ст. 546.
2. Природні ресурси: класифікація. ОСВІТА. UA. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/geograf/23517/> (дата звернення: 25.04.2021).
3. Артеменко О.В. Система суб'єктів адміністрування у сфері охорони навколишнього природного середовища. *Університетські наукові записки*. 2014. № 3(51). С. 114-119.
4. Мартиненко В.О., Линник С.О. Публічне управління у сфері охорони довкілля та землеустрою в контексті децентралізації влади. *Державно-управлінські студії*. 2019. №12. С. 1-8.
5. Коломоєць Т.О., Колпаков В.К., Легеза Ю.О. Довкілля як об'єкт адміністративно-правової охорони. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 300-302. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2020/76.pdf

6. Кривень О.В. Формування екологічно збалансованого природокористування у контексті екологічної конституції землі. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2009. № 19. С. 203-210.
7. Витвицький Я.С., Кернична А.Є. Механізм державного управління в екологічній сфері на регіональному рівні та напрями його вдосконалення. *Актуальні проблеми державного управління*. 2012. №2 (42). С. 178-186.

Madej Bartłomiej
Student, III rok Prawo
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie

WPROWADZANIE PRZEPISYW ANTYDYSKRYMINACYJNYCH DO POLSKIEGO KODEKSU PRACY

W porządku prawnym Rzeczypospolitej Polskiej funkcjonuje wiele przepisów wprowadzonych w wyniku integracji europejskiej. Polska jeszcze przed wstąpieniem do Wspólnoty miała obowiązek implementować niektóre rozwiązania prawne dotyczące wielu dziedzin życia społecznego. Nowe przepisy zostały wprowadzone m.in. do szeroko pojętego prawa pracy. Dotyczyły one zarówno czasu pracy, nawiązywania stosunku pracy i wielu innych. Jednymi z najważniejszych, zdaniem autora, były tzw. przepisy antydyskryminacyjne, o czym świadczy z resztą ich umiejscowienie na początku Działu I – Przepisy ogólne. To szerokie i nieco enigmatyczne pojęcie zawiera w sobie normy statuujące szeroko pojęty zakaz dyskryminacji w zatrudnieniu. Mają one na celu wyeliminowanie zjawiska dyskryminacji z jakichkolwiek powodów w nawiązywaniu, trwaniu i rozwiązywaniu stosunku pracy. W pracy zostaną poddane analizie Dyrektywy Rady 97/80/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. dotycząca ciężaru dowodu w sprawach dyskryminacji ze względu na płeć, 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy, których implementacja polegała na wprowadzeniu przepisów dotyczących równego traktowania w zatrudnieniu oraz przepisy Kodeksu pracy stanowiące ich realizację.

Na wstępie należy poczynić kilka uwag terminologicznych. Omówione zostaną Dyrektywy, a więc akty prawa wtórnego Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [1] dyrektywa wiąże każde Państwo Członkowskie w odniesieniu do **rezultatu**. Traktat pozostawia Państwom Członkowskim swobodę wyboru formy i środków w osiągnięciu wyznaczonego celu. Mimo, iż jest to praktyka nieprawidłowa, w Polsce